

Секція: Економіка, організація і управління підприємством

ГУК О. В.

доцент, кандидат економічних наук,

ШАРАЙ І.В.

студентка кафедри менеджменту

Національний технічний університет України «Київський

політехнічний інститут

м. Київ, Україна

ВЕНЧУРНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку економіки важливу роль відіграє ефективність політики в інноваційній сфері. Впровадження наукових розробок у виробництво потребує залучення значних коштів. Тому інвестиції та інновації тісно пов'язані. Саме індустрія венчурного бізнесу забезпечує побудову ланцюжка «наукова розробка – виробництво – принципово новий товар».

В перекладі з англійської венчурний бізнес - це ризикований бізнес, що став важливою формою технологічних нововведень, яка використовується в умовах комерціалізації результатів наукових досліджень у наукомістких галузях [1].

У словнику В.К. Мюллера слово «венчур» перекладається як «ризикове підприємство», «спекуляція», «сума, яка підлягає ризику». Венчурний капітал вкладають в акції новостворюваних малих інноваційно-технологічних фірм, які орієнтовані на розробку та виробництво наукомісткої продукції на базі високих технологій. Зважаючи на це, венчурний бізнес пов'язують з інвестуванням в приватні підприємства, які займаються ризиковими науково-дослідницькими та конструкторськими розробками [2].

За статистичними даними найактивнішими новаторами є саме малі підприємства (95% інновацій), саме вони працюють над проектами з високим ступенем ризику і впроваджують їх в життя.

Отже, венчурний бізнес — це діяльність, пов'язана з високим ступенем ризику, яка передбачає створення та впровадження нових товарів, послуг, технологій. Це вид підприємництва, який об'єднує інноваційну та інвестиційну та новаторську діяльність.

Задля формування дієвого ринку венчурного підприємництва в Україні необхідно вирішити ряд складних комплексних проблем, як у правовому аспекті (законодавче визначення венчурного підприємництва, його підтримка та регулювання), так і з погляду формування ефективної інфраструктури венчурного бізнесу [2].

В Україні дещо спотворене розуміння венчурного бізнесу. Згідно зі статтею 7 Закону України «Про інститути спільного інвестування», що вступив в дію 01.01.2014 р., венчурний фонд - це недиверсифікований інститут спільного інвестування закритого типу, який здійснює закрите розміщення цінних паперів інституту спільного інвестування серед задалегідь визначеного кола юридичних та фізичних осіб [3].

Можемо зауважити, що венчурний бізнес в Україні направлений на проекти з середнім рівнем ризику, які є короткостроковими. Тобто головна відмінність між діяльністю вітчизняних та світових венчурних організацій полягає у сфері вкладання коштів.

Так, близько 30% коштів венчурних фондів інвестовані в цінні папери. Тобто значні кошти спрямовуються не в високоризикові наукові дослідження та розробки, а просто в цінні папери з метою отримання доходів у вигляді дивідендів і відсотків. Інвестори уникають високої ймовірності виникнення ризику, адже вони і так мають змогу отримувати надприбутки [3].

Розвиток венчурної індустрії України стримують наступні негативні чинники:

Недосконалість законодавчої бази. Термін «венчурний бізнес» протягом останніх років зустрічається в окремих законодавчих актах України, проте ще й досі не надано визначення суті, функцій та механізму взаємодії між венчурними фондами і венчурними фірмами.

Брак зовнішніх джерел венчурного фінансування та накладання обмежень з боку держави на залучення коштів від окремих учасників (зокрема, фізичних осіб).

Погіршення ситуації у секторі генерації наукових знань.

Недостатність існування «якісних» проектів, що мають переваги в ринковому середовищі та великий інноваційний потенціал.

Недостатня кількість підготовлених фахівців у сфері венчурного підприємництва, які мають навички виявлення та селективного вибору перспективних інноваційних проектів, оцінювання ймовірності їх майбутньої ефективності [2].

Таким чином, незважаючи на всі проблеми, що існують в державі, венчурний бізнес може стати одним із перспективних напрямків розвитку нашої країни, допомогти вивести економіку на принципово новий рівень шляхом здійснення наступних заходів:

Удосконалення законодавчої бази, за рахунок визначення основних методологічних понять та формулювання законів та підзаконних актів, які б не дозволяли підприємцям під виглядом венчурних організацій просувати інші види бізнесу.

Забезпечення підготовки кваліфікованих кадрів у сфері інноваційного та венчурного бізнесу.

Збільшення обсягів джерел венчурного фінансування шляхом здійснення необхідних реформ в інших галузях економіки, які є визначальними для України (аграрний, виробничий сектор, тощо).

Залучення іноземних інвестицій для розвитку наукової діяльності в Україні за рахунок надання їм певних гарантій повернення коштів з боку держави.

Реформування науково-дослідних центрів, технопарків.

Література:

Венчурний бізнес: управління та особливості розвитку: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, М.Б. Найчук-Хрущ, О.В. Гук – Львів.: ЗУКЦ, 2011. – 194 с. – ISBN 978-617-655-001-3

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528), : [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?operation=1&iid=361>

Проблеми та шляхи розвитку венчурного бізнесу в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.kneu.kiev.ua/data/upload/publication/main/ua/717/3-rkeowgj.doc

ОСОБЛИВОСТІ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_04/05.pdf